

P.Z. br. 360

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/65
Urbroj: 50301-25/05-18-6

Zagreb, 19. srpnja 2018.

Hs**NP*310-02/18-01/02*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	19-07-2018		
Klasifikacijska oznaka:	310-02/18-01/02	Org. jed.	6.5
Uredžbeni broj:	50-18-04	Pril.	-
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o samoopskrbi električnom energijom iz obnovljivih izvora energije (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 310-02/18-01/02, urbroja: 65-18-03, od 12. lipnja 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o samoopskrbi električnom energijom iz obnovljivih izvora energije (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o samoopskrbi električnom energijom iz obnovljivih izvora energije (u daljenjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru, aktom od 11. lipnja 2018. godine, iz sljedećih razloga:

U uvodnom dijelu Prijedloga zakona navodi se kako je osnovni razlog za izradu i predlaganje istoga ispunjavanje obveze Republike Hrvatske u potpunom usklađivanju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije te objedinjavanje i usklađivanje propisa u sektoru obnovljivih izvora energije itd. Kako je Republika Hrvatska u tom području već kompletno usklađena, Vlada Republike Hrvatske smatra kako se ovim zakonom ne postiže nikakvo dodatno usklađenje.

Također, u uvodnom dijelu Prijedloga zakona navodi se: „Ovim se zakonom, također reguliraju ... poticaji za samoopskrbu u vidu oslobođenja od plaćanja naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije ...“, a navedeni nisu definirani niti u jednom članku Prijedloga zakona.

Donošenje ovakvog Prijedloga zakona doprinosi povećanju administrativnih zapreka za korištenje obnovljivih izvora energije jer Prijedlog zakona vrlo usko i ograničeno intervenira u područja koja su predmet drugih propisa, prvenstveno Zakona o energiji (Narodne novine, br. 120/12, 14/14, 95/15 i 102/15), Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine, br. 22/13, 95/15 i 102/15) i Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine, br. 100/15, 123/16 i 131/17, u daljnjem tekstu: Zakon o OIEVUK). Prijedlog zakona preklapa se s prethodno navedenim zakonima, te ulazi i u područje koje detaljno uređuju podzakonski akti koji se donose na temelju postojećih energetske zakona, a posebice:

- Uredba o izdavanju energetske suglasnosti i utvrđivanju uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu (Narodne novine, broj 7/18)
- Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (Narodne novine, broj 85/15)
- Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom (Narodne novine, br. 14/06, 56/15, 85/15 i 7/18)
- Mrežna pravila elektroenergetskog sustava (Narodne novine, br. 36/06, 14/08 i 67/17)
- Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom (Narodne novine, br. 56/15 i 33/17)
- Odluka o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju (Narodne novine, broj 87/17).

Prijedlog godišnjeg „neto obračuna“ nije prihvatljiv jer se radi o zastarjelom modelu poticanja u kojem se dodjela potpora ne vidi izravno, ali koju snose energetske subjekti (operatori sustava i opskrbljivači) koji taj trošak moraju nadoknaditi od ostalih krajnjih kupaca električne energije. Naime, iako je Prijedlogom zakona potpuno izostavljeno pitanje plaćanja naknade za korištenje mreže, može se pretpostaviti kako iz gore navedenoga prijedloga proizlazi da se i taj dio troškova obračunava na godišnjem nivou korištenjem „neto isporučene energije“, što u praksi znači besplatno korištenje distribucijske mreže, čime se umanjuju prihodi Operatora distribucijskog sustava, odnosno indirektno povećava trošak ostalim korisnicima mreže. Osim toga, proizlazi da takvi kupci koji intenzivno koriste elektroenergetsku mrežu u dva smjera, plaćaju manje nego da su samo krajnji kupci bez proizvodnje. Također, drugi indirektni poticaj, je obveza opskrbljivača da isporučuje i preuzima električnu energiju od ovakvih kupaca, s krajnjim godišnjim rezultatom koji može biti 0 (ili vrlo mali iznos), te na taj način može poslovati samo u gubicima. Zakonsko prisiljavanje opskrbljivača da posluju s ovakvim kupcima na predloženi način nije održivo. Naime, predloženim načinom se ne potiče istovremena potrošnja na mjestu proizvodnje nego isporuka energije u mrežu do razine svoje potrošnje na razini godine. U slučaju masovnije implementacije sustava po ovakvom modelu došlo bi do pritiska na sustav uravnoteženja, distribucijsku mrežu i na opskrbljivače. Osim toga, u svojoj osnovi godišnji neto obračun izjednačuje cijenu isporučenog viška električne energije s cijenom električne energije u bilo kojem trenutku u godini, zbog čega kupci s vlastitom proizvodnjom nemaju prevelikog interesa prilagođavati svoju proizvodnju i potrošnju. Umjesto navedenoga zastarjelog pristupa, Europska komisija i regulatori promoviraju okvir u kojem bi se svaki višak vrednovao prema tržišnim cijenama, jednako kao što bi i cijena preuzete električne energije trebala reflektirati cijenu na tržištu. Takav pristup osnova je naprednih energetske mreža i odgovora na potražnju. Dugoročno je takav pristup održiviji jer se temelji na tržišnim principima i ne zahtijeva potpore ili unakrsno subvencioniranje.

Postojeći zakonski okvir već duže vremena dopušta krajnjim kupcima električne energije da postanu kupci s vlastitom proizvodnjom. Naime, donošenje Zakona o OIEVUK koji je upravo za male krajnje kupce s vlastitom proizvodnjom osigurao okvir kojim se osigurala zajamčena mogućnost (ali ne i jedina mogućnost) prodaje viškova električne energije. Navedeni okvir je u skladu s energetske propisima Europske unije, praksom u većini država Europske unije, te u skladu s hrvatskim energetske propisima. Pozitivne strane tog pristupa su što nisu potrebni nikakvi operativni poticaji, osim eventualno investicijskih poticaja (kroz Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i ostale mehanizme) i to samo privremeno dok još postoji mala razlika do pune komercijalne samoisplativosti, npr. fotonaponski sustavi za kućanstva (samoisplativost u razdoblju od oko 10 godina). Uostalom, postojeći sustav državnih potpora, posebno u aspektu Europskih strukturalnih i investicijskih fondova, upravo je primjeren za dodjelu potpora krajnjim kupcima s vlastitom proizvodnjom jer se radi o potporama male vrijednosti. Uz to, ulaganja u proizvodnju za vlastite potrebe svakako doprinose obavljanju djelatnosti primatelju potpore, pa je moguće dopustiti ulaganja u obnovljive izvore energije kao potporu određenom sektoru.

Prijedlog zakona nije prihvatljiv niti s aspekta vodnog gospodarstva, s obzirom da je Planom upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. (Narodne novine, broj 66/16), utvrđen problem hidromorfološkog opterećenja uslijed provedbe zahvata na značajnom broju vodnih tijela površinskih voda u Republici Hrvatskoj. Primjena ovoga Prijedloga zakona prouzrokovala bi dodatno hidromorfološko opterećenje na stanje površinskih vodnih tijela gradnjom mikro postrojenja, čime bi se kumulativno negativno utjecalo na postizanje i očuvanje dobrog stanja voda, odnosno postizanje ciljeva Okvirne direktive o vodama.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ne podržava donošenje predmetnog Prijedloga zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Tomislava Čorića, ministra zaštite okoliša i energetike, Ivu Milatića, Milu Horvata i dr. sc. Marija Šiljega, državne tajnike u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te Domagoja Validžića, pomoćnika ministra zaštite okoliša i energetike.

PREDSJEDNIK

dr. sc. Andrej Plenković

